

Ankieta skłonności zawodowych

(autor: J. Woroniecka na podstawie propozycji B. A. Klimowa)

Instrukcja

Przypuszczalnie potrafisz wykonać wiele czynności. Jeśli jednak mógłbyś (mogłabyś) wybierać, to który rodzaj działalności bardziej Ci odpowiada?

W każdym numerze zadania wybierz jedną z dwóch możliwości („a” lub „b”) i zaznacz odpowiedź otaczając kółkiem właściwą literę na arkuszu odpowiedzi. W wyjątkowych przypadkach możesz nie wybrać, lub wybrać obydwa rodzaje czynności.

Co wolisz?

numer pytania	odpowiedź „a”	odpowiedź „b”
1.	Hodować zwierzęta lub uprawiać rośliny.	Obsługiwać maszyny (np. wiertarkę, robot kuchenny, maszynę do szycia)
2.	Opiekować się osobą chorą, dbać o przyjmowanie przez nią leków	Wykonywać wykresy, zestawienia, schematy lub proste programy komputerowe
3.	Wyrażać na piśmie swoje myśli (pisać wiersze, opowiadania, pamiętniki)	Obserwować rozwój roślin i zwierząt
4.	Wykonywać różne przedmioty, wyroby (np. z drewna, tkaniny, metalu, składników spożywczych)	Sprzedawać lub reklamować towary
5.	Uczyć się języka obcego, tłumaczyć teksty	Mieć do czynienia z wydawnictwami artystycznymi o muzyce, plastyce, teatrze
6.	Zajmować się zwierzętami	Tłumaczyć innym, jak mają coś zrobić
7.	Organizować wystawę prac, konkurs recytatorski, dyskotekę, pokaz mody, wycieczkę	Obsługiwać sprzęt gospodarstwa domowego, pojazdy, maszyny
8.	Udzielać rad i informacji	Bywać w teatrze, muzeum, na wystawie sztuki
9.	Naprawiać różnorodne rzeczy (ubrania, sprzęt mechaniczno – elektryczny)	Wyszukiwać i poprawiać błędy w tekstach, tablicach, rysunkach
10.	Prowadzić prace doświadczalne z biologii	Robić obliczenia, rachunki
11.	Pracować w sadzie, ogrodzie, na działce	Analizować schematy budowy odbiorników

		radiowych i telewizyjnych, wykroje odzieży, przepisy kulinarne
12.	Rozwiązywać zaistniałe między ludźmi konflikty	Wykonywać rysunki techniczne (sprawdzać je, korygować)
13.	Robić zdjęcia artystyczne, malować, tańczyć	Przeprowadzać doświadczenia z roślinami
14.	Naprawiać urządzenia i aparaturę medyczną	Nieść pomoc poszkodowanym w wypadku
15.	Skrupulatnie wykonywać powierzoną pracę (opisy, pomiary, sprawozdania)	Wyrażać własne przeżycia przez rysunek, muzykę, wiersz
16.	Wykonywać analizy laboratoryjne	Przyjmować i leczyć chorych, rozmawiać z nimi
17.	Zmieniać wystrój, ozdabiać swoje otoczenie	Montować i naprawiać różne mechanizmy, przyrządy, maszyny (np. samochody, rowery)
18.	Prowadzić wycieczki do teatru, muzeum, rajdy turystyczne, itp.	Dyskutować na tematy związane z architekturą i sztuką
19.	Reperować uszkodzoną zabawkę, żelazko lub inny drobny sprzęt	Przerysowywać rysunki, napisy, mapy
20.	Walczyć ze szkodnikami i chorobami roślin	Obsługiwać komputery, pisać na maszynie
21.	Przebywać wśród ludzi, udzielać im pomocy i świadczyć drobne usługi	Składać różne urządzenia, majsterkować
22.	Planować wydatki, sporządzać bilans kosztów	Być na wsi i brać udział w zajęciach gospodarskich
23.	Lepić z gliny lub modeliny	Wędrować i obserwować naturę
24.	Porządkować notatki, dokumenty, rachunki	Czytać czasopisma i książki o tematyce technicznej
25.	Zawierać nowe znajomości	Rysować, grać na instrumencie, deklamować

Arkusz odpowiedzi do Ankiety skłonności zawodowych

Imię i nazwisko

I	II	III	IV	V
1a	1b	2a	2b	3a
3b	4a	4b	5a	5b
6a	-	6b	-	7a
-	7b	8a	-	8b
-	9a	-	9b	-
10a	-	-	10b	-
11a	11b	12a	12b	13a
13b	14a	14b	15a	15b
16a	-	16b	-	17a
-	17b	18a	-	18b
-	19a	-	19b	-
20a	-	-	20b	-
-	-	21a	-	-
-	21a	-	22a	-
22b	-	-	-	23a
23b	-	-	24a	-
-	24b	25a	-	25b
RAZEM	P	T.....	C.....	D.....
		A.....		

Źródło: Sołtysińska G., Woroniecka J. (red.), *Przygotowanie uczniów gimnazjum do wyboru zawodu*, KOWEŻiU, Warszawa 2001.

Materiały szkoleniowe dla ucznia klasy II

„Skłonność zawodowa” to tendencja do działania ukierunkowanego na wykonywanie pewnych czynności w określonej dziedzinie, a zainteresowanie jakąś dziedziną łączy się zwykle ze skłonnością do wykonywania w niej pewnych działań.

„Ankieta skłonności zawodowych” bada tendencje do zajmowania się określonym rodzajem działalności. Zamieszczony poniżej podział zawodów na 5 grup po raz pierwszy przedstawił B. A. Klimow. Opierając się na założeniach jego teorii prezentujemy charakterystykę tych grup zawodowych, która zawiera opisy przykładowych zawodów oraz wymagań psychofizycznych i przeciwwskazań zdrowotnych: *

CZŁOWIEK - CZŁOWIEK

Grupa ta obejmuje zawody związane z pracą wymagającą stałego kontaktu z ludźmi, a więc wszędzie tam, gdzie zachodzi konieczność przebywania z interesantem, klientem, pacjentem, kontrahentem, współnikiem. Wymaga ona z reguły umiejętności łatwego kontaktowania się z ludźmi. Wskazane są również między innymi: pogodne usposobienie, takt, życzliwość, uczciwość, cierpliwość, dyskrecja, a także rozwaga i opanowanie. Będą to zawody związane z: nauczaniem i wychowaniem, usługami i handlem, opieką medyczną, udzielaniem informacji i porad, np.: nauczyciel, lekarz, pielęgniarka, psycholog, adwokat, sędzia, sprzedawca, dziennikarz, kelner, menedżer, prezenter radiowy i telewizyjny, stewardesa i inne. Przeciwwskazaniami do wykonywania określonego zawodu mogą być: wada wymowy, niedosłuch utrudniający kontakt z otoczeniem, przewlekłe choroby skóry, widoczne zniekształcenia twarzy, zaburzenia równowagi itp.

CZŁOWIEK - TECHNIKA

W grupie tej znajdują się zawody, w których praca związana jest z wydobywaniem i przetwarzaniem surowców, obróbką różnorodnych materiałów, produkcją dóbr materialnych, eksploatacją urządzeń. Będą to na przykład takie zawody, jak: mechanik pojazdów samochodowych, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, mechanik obróbki skrawaniem, elektronik, monter aparatury radiowo-telewizyjnej, elektromechanik, elektryk, krawiec, kucharz, piekarz, ciastkarz, cukiernik, murarz, cieśla, stolarz, inżynier budowlany, inżynier mechanik, inżynier elektronik itp. W tej grupie zawodów wymagane są, między innymi następujące cechy: dobra spostrzegawczość, umiejętność obserwacji, odpowiedzialność, zdolność koncentracji uwagi, opanowanie, dokładność, obowiązkowość. Przeciwwskazaniami do wykonywania tych zawodów mogą być: wady wzroku, niedosłuch, zaburzenia równowagi, alergie skórne, wady serca, skrzywienie kręgosłupa i inne poważne schorzenia (jeśli występują – wskazana jest konsultacja lekarska).

CZŁOWIEK - PRZYRODA

Do tej grupy zalicza się zawody, w których praca wymaga kontaktu z przyrodą: zwierzętami, roślinami, z ich pielęgnacją, uprawą, hodowlą, a ponadto z różnymi zjawiskami zachodzącymi w przyrodzie. Przykładowe zawody to: biolog, mikrobiolog, weterynarz, zootechnik, leśnik, rybak, rolnik, ogrodnik, sadownik, pszczelarz, hodowca zwierząt i inne. Zawody te wymagają zamiłowania do przyrody, poczucia odpowiedzialności, zdolności prowadzenia obserwacji, spostrzegawczości, dokładności, zrównoważenia oraz dużej sprawności fizycznej. Przeciwwskazaniami, zależnie od zawodu i stanowiska pracy, mogą być: choroba reumatyczna, choroby dróg moczowych, skóry rąk, alergia, duża wada wzroku, duże skrzywienie kręgosłupa, zaburzenia równowagi, wady serca i inne.

CZŁOWIEK – DANE / SYSTEM ZNAKÓW

Grupa ta obejmuje zawody związane z posługiwaniem się systemem znaków i pojęć umownych, jak cyfry, znaki kartograficzne, znaki stenograficzne, kody, graficzne znaki językowe (np. litery), systemy oznakowania pojęć językowych naturalnych i sztucznych. Będą to zawody związane z naukami ścisłymi, niektórymi humanistycznymi, np.: informatyk, matematyk, fizyk, programista, ekonomista, astronom, tłumacz, kreślarz, kartograf, technik dokumentacji budowlanej, księgowy, korektor itp. Wskazane cechy osobowości to: odpowiedzialność, samodzielność, zdolności organizacyjne, dokładność, dobra pamięć, umiejętność przewidywania, spostrzegawczość, systematyczność w działaniu, zdolność skupienia uwagi niezbędna do zapobiegania pomyłkom i błędom.

CZŁOWIEK - DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA

W grupie tej znajdują się zawody związane z działalnością artystyczną: muzyczną, plastyczną, aktorsko-sceniczną, organizacją imprez artystycznych, z wykonywaniem wyrobów lub usług o charakterze artystycznym. Będą to takie zawody, jak np.: plastyk, rzeźbiarz, konserwator dzieł sztuki, muzyk, aktor, architekt, dekorator wnętrz, grawer, złotnik, zdobnik szkła, projektant odzieży, fotograf oraz wiele innych. Wskazane cechy osobowości to: wrażliwość na potrzeby innych ludzi, wyobraźnia przestrzenna, twórcze myślenie, uzdolnienia artystyczne, uzdolnienia manualne, systematyczność, dokładność, rytmiczność i precyzja. Przeciwwskazaniami do wykonywania niektórych zawodów mogą być między innymi:

- dla zawodów związanych z plastyką – wrażliwość na działanie środków chemicznych, daltonizm;
- powiązanych z muzyką – wada słuchu, brak słuchu muzycznego;
- teatrem – wada wymowy, choroby krtani i gardła.

*Źródło: Sołtysińska G., Woroniecka J. (red.), *Przygotowanie uczniów gimnazjum do wyboru zawodu*, KOWEŻiU, Warszawa 2001, s. 12-14.